

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ ความพร้อมในการนำ (ร่าง) พระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง มาบังคับใช้ในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ผู้เขียน ว่าที่ร้อยเอก นิธิวรรณ โทวรรณะ
ปริญญา รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

รองศาสตราจารย์ไพรัช ตระการศิรินนท์ ประธานกรรมการ
รองศาสตราจารย์ ศิริพงษ์ ลดาวัลย์ ณ อยุธยา กรรมการ
อาจารย์ ดร.ปรีชา เจ็งเจริญ กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงการจัดเก็บภาษีตามร่างพรบ.ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างที่อาจมีการเปลี่ยนแปลง 2) เพื่อศึกษาแนวทางการเตรียมความพร้อมในการนำร่างพรบ.ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างที่อาจมีการนำมาบังคับใช้ในพื้นที่ อบต.แม่สะเรียง จ.แม่ฮ่องสอน 3) เพื่อศึกษาระดับความรู้ของประชาชนที่มีต่อการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบล

กลุ่มประชากรและตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษามี 2 กลุ่ม คือ 1) ประชาชนที่อยู่ในเกณฑ์ต้องชำระภาษี จำนวน 344 คน 2) บุคลากรผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดเก็บภาษีประกอบด้วย คณะผู้บริหาร กำนัน ผู้ใหญ่บ้านสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลพนักงานส่วนตำบลและท้องถิ่นอำเภอรวม 9 คนการเก็บข้อมูลจัดเก็บโดยแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วย ข้อมูลปฐมภูมิ ข้อมูลทุติยภูมิจากร่างพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ข้อมูลสถิติและรายงานการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผลการศึกษาพบว่าแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงการจัดเก็บภาษีตามร่างพรบ.ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างเป็นการปฏิรูปโครงสร้างระบบภาษีท้องถิ่นให้มีลักษณะของภาษีทรัพย์สินที่ใช้มูลค่าของที่ดินและสิ่งปลูกสร้างเป็นฐานในการประเมิน อันเป็นการขยายฐานภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบลให้กว้างขึ้น มีรายได้เพิ่มมากขึ้นและเป็นส่วนหนึ่งในการส่งเสริมหลักการตาม พรบ.กำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพ.ศ.2542(ร่าง)พร.บ.ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างดังกล่าวจะมีผลทำให้ยกเลิกกฎหมายภาษีโรงเรือนและที่ดินและภาษีบำรุงท้องที่ที่มีลักษณะการประเมินจากค่าเช่ารายปีและมูลค่าของที่ดินที่ไม่ได้สะท้อนมูลค่าของทรัพย์สินที่แท้จริง

ในการเตรียมความพร้อมสำหรับการนำ(ร่าง)พระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างมา บังคับใช้พบว่าประชาชนมีการรับรู้เรื่องที่จะมีการเปลี่ยนแปลงการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างฯ ในระดับต่ำ รัฐบาลยังขาดการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับรู้และทำความเข้าใจให้ องค์การบริหารส่วน ตำบลแม่สะเรียงทราบเรื่องที่จะมีการเปลี่ยนแปลงการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ในระดับน้อย และยังไม่ได้มีการเตรียมความพร้อมรองรับการเปลี่ยนแปลงระบบภาษีดังกล่าว ซึ่งผลการศึกษาครั้งนี้ เป็นไปตามสมมุติฐานการศึกษา คือปัจจุบันประชาชนรับรู้เรื่องที่จะมีการเปลี่ยนแปลงการจัดเก็บภาษี ที่ดินและสิ่งปลูกสร้างฯที่จะมีการเปลี่ยนแปลงในระดับน้อยและองค์การบริหารส่วนตำบลแม่สะเรียง มีการเริ่มเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับแนวโน้มที่จะมีการเปลี่ยนแปลงการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่ง ปลูกสร้างในระดับน้อย

ข้อเสนอแนะจากการวิจัยคือ แนวโน้มที่จะมีการเปลี่ยนแปลงระบบการจัดเก็บภาษีที่ดิน และสิ่งปลูกสร้าง ดังกล่าวเป็นการปฏิรูประบบภาษีที่จัดเก็บเองของท้องถิ่นซึ่งมีความสำคัญต่อการพัฒนา ท้องถิ่น รัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงควรเร่งดำเนินการในขั้นตอนของการประชาสัมพันธ์สร้างความ เข้าใจและการมีส่วนร่วมเตรียมการเพื่อให้การยกร่างกฎหมายและการประกาศใช้กฎหมายดังกล่าว สามารถดำเนินการได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดและได้รับความร่วมมือจากประชาชนผู้เสียภาษี

ข้อเสนอแนะประการที่สองคือ ควรจัดโครงสร้างการบริหารจัดเก็บภาษีที่ท้องถิ่นจัดเก็บเองโดยการให้ กำนันผู้ใหญ่บ้านและผู้นำชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดเก็บภาษี เนื่องจากกำนันผู้ใหญ่บ้านมีบทบาทสำคัญที่ ประชาชนให้การยอมรับสูง ข้อเสนอแนะประการที่สามคือควรจัดฝึกอบรมให้ความรู้ความเข้าใจด้าน การจัดเก็บภาษีที่ควรทำควบคู่กันไปทั้งบุคลากรภายในองค์การบริหารส่วนตำบลและผู้นำชุมชนเนื่องจาก ผู้นำชุมชนมีบทบาทสามารถให้ความรู้ความเข้าใจได้ถึงตัวประชาชนมากที่สุด ส่งผลให้เกิดการยอมรับ ปรับเปลี่ยนทัศนคติและเป็นมาตรการทางสังคมในการจูงใจให้ประชาชนเกิดจิตสำนึกในการให้ความ ร่วมมือชำระภาษีเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นมากยิ่งขึ้นต่อไป ข้อเสนอแนะประการที่สี่คือการเผยแพร่

ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนในพื้นที่อบต. ได้รับทราบผลการจัดเก็บภาษีจากประชาชนและเปิดโอกาสให้ ประชาชนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเสนอแนะ ตลอดจนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการเก็บภาษีในพื้นที่ อบต.อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

Independent Study Title Readiness in Enforcing the (Draft) Land and Property Taxation Act in Mae Sa Rieng Sub-district Administrative Organization, Mae Hong Son Province

Author Mr.Nitiwat Towattana

Degree Master of Public Administration

Independent Study Advisory Committee

Associate Professor Pairat Trakarnsirinont Chairperson

Associate Professor Siripong Ladavalaya Na Ayuhya Member

Lecturer Dr.Preecha Jengjalern Member

ABSTRACT

The objectives of this study were 1) to investigate the tax collection changes due to the change of the draft Land and Property Tax Act; 2) to study the approach of readiness preparation in enforcing the draft Land and Property Tax Act in the area of Mae Sa Rieng Sub-district Administrative Organization, Mae Hong Son Province and 3) to examine the level of knowledge of people towards local administrative organization taxation.

A sample comprised 2 groups who were 1) 344 people who had to pay taxes; and 2) 9 personnel who were relevant to taxation; namely, the executives, heads of the village and heads of the sub-district, local administrative organization council members, local administrative organization staff and officials in a district office. Data collection was undertaken by questionnaire and a structural interview form. Primary data, secondary data from Land and Property Tax Act, related statistics and researches were also studied.

The findings revealed that the trend in taxation change, due to the draft Land and Property Tax Act, was the structural reform of the local tax system to be property tax that used the land and property value as the assessment base. This was to expand the tax base of the local administrative organization and increased more income which was a part of the promotion according to the principle of Plan and Process of Decentralization to Local Government Organizations Act B.E.2542. This Land and Property Tax Act resulted in canceling the law about Property and Land Tax and Public Utility Property Tax which used the annual rental as the tax assessment while the land value did not reflect the real value of the property.

With regard to the preparation of the readiness in enforcing the (draft) Land and Property Tax Act, it was found that people perceived the likely change at a low level. The government did not publicize for people in general to realize and understand the new taxation system. Mae Sa Riang Sub-district Administrative Organization had little knowledge of the likely changes in the land and property tax collection and did not prepare its readiness for the taxation change. This study was in line with the hypothesis that, currently, people perceived the likely changes in land and property tax collection at a low level. Mae Sa Riang Sub-district Administrative Organization started to prepare for the likely change in land and property tax collection at a low level as well.

Finally, this research presented several recommendations. Firstly, since the likely change in land and property tax management was the reform of local tax collection which was quite important to local development, the government and related organizations should publicize and stimulate the understanding and the collaboration in preparing for the drafting and enforcing of the act to be effective in due course. Secondly, heads of the village, heads of the sub-district and heads of the community should have participated in tax collection because they were quite acceptable and respected by people in their communities. Thirdly, the training course on tax collection should be arranged for both the staff of the Sub-district Administrative Organization and heads of the community. This is because heads of the community played an important role in providing information to people in their area which would result in changing the attitudes of people as well as encouraging people to collaborate in paying taxes for local development. Finally, there should be the advertisement of the people's tax payment in their area and had an opportunity for people to exchange opinions and participate in tax collection management in their own sub-district administrative organization at least once a year.